

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport

Agentschap P-Direkt 2019

Colofon

Titel	Auditrapport Agentschap P-Direkt 2019
Uitgebracht aan	De directeur van P-Direkt
Datum	7 april 2020
Kenmerk	2020-0000052424

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Achtergrond, doelstelling en reikwijdte—4
2	Opvolging bevindingen 2018—6
2.1	Risico op ongeautoriseerde of onjuiste wijzigingen in de crediteuren stamgegevens—6
2.2	Monitoring inhuur contracten—7
2.3	Ongetekende inhuurcontracten—7
2.4	Risicoanalyse, actualisatie relevante beheerprocessen en doublures—8
2.5	GITC, application controls en IT-landschap—9
3	Ondertekening—10

1 Achtergrond, doelstelling en reikwijdte

Inleiding

In het kader van de wettelijke controle van de jaarverantwoording van het ministerie van BZK hebben wij in de afgelopen periode onderzoek uitgevoerd bij het agentschap P-Direkt. In dit tussentijds verslag geven wij een samenvatting van de relevante aandachtspunten en bevindingen tot heden.

Achtergrond

Met ingang van het controlejaar 2018 is door FEZ van BZK besloten dat voor het agentschap P-Direkt geen separate controleverklaring benodigd is. Bij het begrotingshoofdstuk VII, waarin de verkorte verantwoording van P-Direkt wordt opgenomen, zal wel een controleverklaring worden verstrekt.

Werkzaamheden

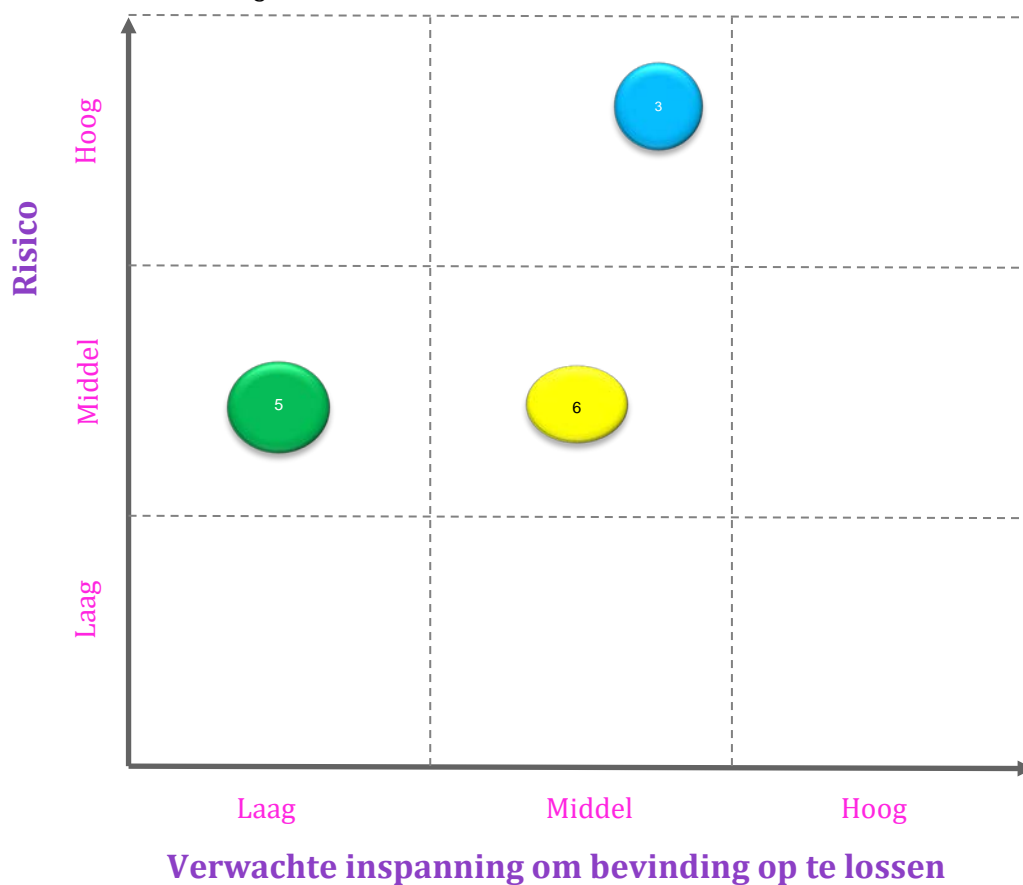
De aandachtspunten en bevindingen uit deze rapportage vloeien voort uit de controle over het boekjaar 2019. Wij hebben hierbij de volgende processen gecontroleerd (of hebben dit nog onderhanden): Inkoopproces, Betaalproces en IT beheer. Daarbij hebben wij ook de opvolging van onze bevindingen uit 2018 beoordeeld. Wij zullen ons verder richten op de gegevensgerichte controle en de balanscontroles, die nodig zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verkorte jaarrekening van de P-Direkt over 2019.

Bevindingen

Tot op heden hebben wij over het algemeen een positief beeld bij de processen en documenten, die wij hebben gecontroleerd. Derhalve worden alleen onze bevindingen met verbeterpotentie in dit rapport uitgewerkt met de eventuele risico's en mogelijk handelingsperspectief.

Samenvattend¹

Handelingsperspectief: Resultaten Interim Controle 2019
Bevindingen en risico matrix 2019

Legenda:

= hoge prioriteit

= gemiddelde prioriteit

= lage prioriteit

¹ De prioriteit is een inschatting/voorstel van de ADR gebaseerd op risico in combinatie met verwachte inspanning.

2 Opvolging bevindingen 2018

In de volgende tabel worden de bevindingen uit de interimrapportage over 2018 samengevat en daarbij aangegeven in hoeverre deze ons inziens zijn opgelost. Bevindingen die nog niet zijn opgelost worden in de volgende paragrafen beschreven met verwijzing in de kolom Status.

Nr.	Bevinding 2018	Risk	Status
1.	Betaalproces: Risico op ongeautoriseerde of onjuiste wijzigingen in de crediteurenstamgegevens	H	Nog niet opgelost; zie 2.1
2.	Inhuur contracten worden niet gemonitord	H	Opgelost; zie 2.2
3.	Ongetekende inhuurcontracten	L	Nog niet opgelost; zie 2.3
4.	Procesbeschrijvingen van relevante beheerprocessen zijn niet actueel	H	Nog niet opgelost; zie 2.3
5.	Ondoelmatigheden in de processen	M	Nog niet opgelost; zie 2.4
6.	Relevante processen nog in ontwikkeling: risico op GITC, application controls en IT-landschap	M	Opgelost; zie 2.5

2.1 Risico op ongeautoriseerde of onjuiste wijzigingen in de crediteuren stamgegevens

Bevindingen

Wijzigingen in crediteurstamgegevens vindt plaats door een medewerker financiële administratie. De wijziging wordt vervolgens gecontroleerd door de controller. Van twee wijzigingen in crediteurenstamgegevens hebben wij vastgesteld dat er geen vier ogen principe heeft plaatsgevonden. Het vier ogen principe wordt tevens niet afgedwongen in Exact. Daarnaast worden verificatiewerkzaamheden beperkt zichtbaar vastgelegd.

Risico

Door het niet afdwingen van het vier-ogen principe in Exact en het ontbreken van een procedure voor de controle van de bron/log, bestaat het risico dat ongeautoriseerde of onjuiste wijzigingen in de crediteurenstamgegevens niet opgemerkt worden. En dat maakt het betaalproces kwetsbaarder, met een risico op frauduleuze transacties tot gevolg.

Voortgang

Vanaf controlejaar 2020 zal het vier ogen principe in Synergy afgedwongen worden en verwachten wij dat daarmee dit punt opgelost is. Wij adviseren om de controle vanuit de log plaats te laten vinden zolang het systeem het vier ogen principe niet afdwingt.

Prioriteit

2.2 Monitoring inhuur contracten

Bevindingen

Wij hebben vernomen dat de inkoopafdeling een contractenregister bijhoudt om de afgenomen licentie en onderhoudsovereenkomsten, inbestedingen en uitbestedingen te monitoren. In controlejaar 2018 hebben wij geconstateerd dat de maximale uitputting in euro's (uren * tarief) van inhuurcontracten niet wordt bij gehouden door de inkoopafdeling noch de cluster Financiën.

Afloop

Vanaf controlejaar 2019 wordt door de afdeling financiën periodiek vanuit Olikview de uitputting van inhuurcontracten zichtbaar gemaakt en bijhouden. Derhalve is de bevinding in 2019 opgelost.

2.3 Ongetekende inhuurcontracten

Bevindingen

Conform het mandaatbesluit is de directeur en plaatsvervangend directeur bevoegd tot het aangaan van financiële verplichtingen, als bedoeld in het Mandaatbesluit BZK, tot een bedrag van ten hoogste €2.000.000. Wij hebben vastgesteld dat de inhuurcontracten die in het systeem JOB worden geregistreerd niet worden getekend.

Risico ten aanzien van het financieel beheer

Er ontstaat het risico dat contracten niet worden getekend met als gevolg dat er bijvoorbeeld verplichtingen worden aangegaan waarvoor geen budget is.

Handelingsperspectief

Wij adviseren om conform mandaat de contracten te ondertekenen. Uit praktisch oogpunt zou er bijvoorbeeld gekozen voor kunnen worden om de hoofdadministratie onder mandaat te verlenen.

Management Reactie

De tekening van de inhuurcontracten in JOB is een administratieve handelingen die volgt op een volledig uitgevoerd inkoopproces. Pas nadat een verplichtingenaanvraag is ondertekend door de directeur dan wel plaatsvervangend directeur wordt de uitvraag opgestart. Daarin zit ook een check door Control op de beschikbaarheid van budget en de comply aan het inhuurpercentage. Het door de ADR aangegeven risico (als gevolg van deze handelswijze) is derhalve niet aanwezig.

Wij nemen evenwel het advies van de ADR ter harte en zullen de administratieve afhandeling in JOB een formeel mandaat geven. Dat zal met ingang van 1 april 2020 kunnen worden gerealiseerd.

Prioriteit

2.4 Risicoanalyse, actualisatie relevante beheerprocessen en doublures

Bevindingen

Wij hebben vanaf 2018 vastgesteld dat P-Direkt geen actuele procesbeschrijvingen heeft voor het inkoopproces, crediteurenbeheer en het inhuurproces. Bij het actualiseren van de procesbeschrijvingen is het verder van belang aansluiting te houden met systemen zoals Digi-Inkoop en JOB. Daarnaast zijn risico's niet uitgewerkt. Tot slot is vanaf 2018 vastgesteld dat deze processen nog in ontwikkeling zijn waardoor zowel handmatig als in het systeem vergelijkbare werkzaamheden worden gedaan. In 2019 zijn deze bevindingen nog niet opgelost.

Risico

In control zijn betekent doelrealisatie op beheerste wijze. Een belangrijk hulpmiddel hierbij zijn risicoanalyses en actuele procesbeschrijvingen.

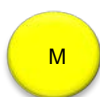
Het ontbreken van risico's en beheersmaatregelen (IC) gaat ten koste van de bruikbaarheid en het nut van procesbeschrijvingen voor het doel waarvoor AO/IC normaliter wordt vervaardigd. Dit versterkt in aanzienlijke mate de doelmatigheid en doeltreffendheid.

Handelingsperspectief

Wij adviseren om een analyse uit te voeren van de belangrijkste bedrijfs-/procesrisico's en de wijze waarop en mate waarin beheersmaatregelen (IC) die risico's beperken. Dat dient de basis te zijn voor een betrouwbare administratie, verslaggeving en bestuurlijke informatievoorziening. Weliswaar zien wij in de procesbeschrijvingen controlemaatregelen terug, echter waarom (welke risico's worden beperkt) blijkt daar niet uit.

In de beschrijvingen kunnen per (deel)proces de daarbij te onderkennen relevante bedrijfs- en procesrisico's worden benoemd. Bij de te beschrijven controlemaatregelen kan worden vermeld welke risico's in welke mate daarmee worden beperkt. Dan kan per (deel)proces worden beoordeeld of alle relevante risico's afdoende worden beperkt en of andere controlemaatregelen benodigd zijn om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te waarborgen. In het 2^e halfjaar van 2020 wordt door P-Direkt 'GRC tooling' geïmplementeerd. Door middel van deze tooling zullen risico's en key controls in kaart gebracht worden.

Prioriteit

Management reactie

Wij sluiten aan op de laatste zin in het handelingsperspectief. Middels de GRC tooling zullen ook de financiële processen worden opgenomen met de benodigde controlemaatregelen. Omdat in 1^e instantie de primaire processen beschreven gaan worden zal dat waarschijnlijk eind 2020 begin 2021 worden gerealiseerd.

2.5 GITC, application controls en IT-landschap

Bevindingen

Wij hebben vastgesteld dat de opzet en het bestaan van de GITC-beheersmaatregelen van P-Direkt ten opzichte van het jaar 2018 zijn aangepast, hiermee is een goede opvolging gegeven aan de bevindingen van vorig jaar.

P-Direkt heeft in het jaar 2019 de interne IT-controle zelf uitgevoerd en gedocumenteerd. Deze controle is in het jaar 2018 in samenwerking met de ADR opgezet en begeleid. De ADR heeft de audittrail van de IT-controle programma's van de interne controle beoordeeld en erop gesteund.

Op basis van het GITC-normenkader hebben wij vastgesteld dat wij kunnen steunen op de beheersmaatregelen met betrekking tot het gebruikersbeheer en het wijzigingsbeheer.

3 Ondertekening

Den Haag, 7 april 2020

w/g

Auditdienst Rijk

Referentie:

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00